

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. І. ПИРОГОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ
КАДРІВ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
II НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

7 лютого 2024 року

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

**II НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
7 лютого 2024 року

Вінниця – 2024

Комунікативна компетентність має важливе значення у сформованості загальної професійної компетентності науково-педагогічного працівника. Це той компонент, що за умови його удосконалення, сприятиме подальшому професійному розвитку викладача ЗВО та безпосередньо позначатиметься на якості освіти.

Ордатій Н. М., Ордатій А. В.

АКТУАЛЬНІСТЬ ОЦІНКИ СТАНУ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ ЗВО В УМОВАХ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ

У сучасних умовах оцінка психологічного здоров'я є важливою у популяційному та особистісному аспектах з метою виявлення дисфункційних станів та подальшої їх корекції шляхом пошуку власних особистісних ресурсів або звернення за кваліфікованою вузькоспеціалізованою допомогою. Наше суспільство перебуває в умовах значного негативного впливу соціальних, політичних, економічних впливів, що нерозривно зв'язані з війною, яка відбувається на території нашої держави. Ці чинники мають негативний вплив на здоров'я, особливо на його ментальну складову. За визначенням ВООЗ, ментальне здоров'я є станом щастя та добробуту, в якому людина може реалізувати свої творчі здібності та протистояти життєвим стресам, продуктивно працювати та здійснювати внесок у суспільне життя. За даними ВООЗ у збройних конфліктах близько 10% людей, що зазнають травматичних подій, прогностично матимуть серйозні проблеми з психічним здоров'ям у майбутньому, ще 10% розвиватимуть поведінку, яка заважатиме їх здатності ефективно функціонувати.

За ініціативою першої леді України, Олени Зеленської, створено Всеукраїнську програму ментального здоров'я «Ти як?», яка отримала експертну підтримку від Всесвітньої організації охорони здоров'я, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), Міжнародної організації з міграції, ЮНЕСКО в Україні, Фонду ООН у галузі народонаселення. Метою даної програми є ознайомлення з доцільністю піклування про ментальне здоров'я та навчання технікам самопомоги, створення доступних платформ з необхідною інформацією для цього. Програма є важливою з огляду на формування адаптації та резильєнтності, посттравматичного зростання та подальшого активного функціонування та розвиток особистості в реаліях військового часу, перспективою на подальше становлення нашої країни у післявоєнний період, що залежить від ментального здоров'я населення зараз, екологічного відреагування емоційних станів, пошуку внутрішніх та зовнішніх ресурсів. Адже ще Конфуцій наголошував, що «Найбільша слава не в тому, щоб ніколи не падати, а в тому, щоб щоразу підніматись після падіння». Тобто програма націлена на подолання труднощів, що виникають у сьогоденні українців.

Особливо важливим є збереження ментального здоров'я серед студентської молоді, що проходить етапи соціального становлення, здобуття освіти та вибору професії і є ресурсом для подальшого розвитку нашої держави.

Студенти, що здобувають медичну освіту мають самостійно моніторити власний стан здоров'я з метою його збереження та формування гнучких адаптивних механізмів у обставинах сучасності та мати інструменти для виявлення дисфункцій і порушень у колі власного спілкування. З огляду на актуальність даної проблематики створену наукову групу на базі КНУ імені Тараса Шевченка, що буде вивчати психічне здоров'я студентів під час війни в рамках проекту «Інноваційна модель захисту ментального здоров'я студентської молоді у воєнний та повоєнний періоди». Даний проект очолила Ірина Пінчук, докторка медичних наук, професорка, директорка Інституту психіатрії КНУ імені Тараса Шевченка. Він розрахований на 2023-2024 роки, фінансується коштом гранту Національного фонду досліджень України в рамках конкурсу «Наука для відновлення України у воєнний та післявоєнний періоди». Вивчення ментального здоров'я студентської молоді буде поділене на два етапи: перший включатиме проведення анкетування серед студентів та аспірантів ЗВО України та подальше виявлення груп ризику щодо розвитку психічних розладів з їх діагностикою за отриманими результатами; другий етап проекту буде присвячений розробці інноваційної моделі підтримки та відновлення психічного здоров'я студентської молоді на основі отриманих на першому етапі даних. Даний проект також буде включати і психоосвітню роботу серед студентства та викладацького складу з метою раннього та чіткого виявлення ознак психічних розладів, що буде орієнтований на майбутнє.

Вже зараз у вільному доступі в інтернеті можна знайти додатки для підтримки ментального здоров'я студентів, орієнтовані на поліпшення сну, пошук тем для спілкування, читання книг з проживанням емоційних станів (варіант бібліотерапії), формування психологічного благополуччя. Фахівці кафедри медичної психології, психосоматичної медицини та психотерапії Національного медичного університету ім. О.О.Богомольця розробили соціальні платформи, на яких можна отримати відповіді на запитання щодо психологічного здоров'я і надаються безоплатні психологічні консультації, .

Кафедри ВНМУ ім. М. І. Пирогова практикують періодичне проведення он-лайн опитування серед студентів з метою отримання даних для їх подальшого наукового викладу. Онлайн-опитування є найпоширенішим способом проведення опитування, може проводитись відокремлено або ж у комбінації з усним опитуванням. Умови проведення такого виду опитування: анонімність, добровільність. Такі опитування в інтернет-форматі є більш прийнятними серед студентів, які надають відвертіші, правдивіші відповіді за умов проведення такого формату анкетування, виключають можливість надавати соціально схвалені відповіді, та без пропусків відповідей на окремі запитання. Опитування здійснюється анонімно, що є важливим та у пройти його можна зручний для контингенту опитуваних час. Збір даних за допомогою гугл-форм дозволяє охопити велику кількість респондентів. Мотивацією участі у такому вигляді опитування є особистісна зацікавленість студентів, особливо для тих, що здобувають освіту за спеціальністю 225 «Медична психологія». Адже це є додатковим розширенням бази тестових методик для подальшого особистого професійного користування та можливість самопроходження їх

підвищує рівень довіри до даних методик. Цей вид опитування дозволяє підвищити рівень комп'ютерної обізнаності студентів та здійснювати діагностику власного стану з наступним зверненням за фаховою допомогою за умови потреби в цьому. Перевагами даного методу є: швидкість, об'єктивність методу, спрощене опрацювання отриманих результатів, зведення даних у готові таблиці, графіки, діаграми з можливістю прослідковування відповідей окремого анонімного відповідача, можливість тривалого зберігання даних у цифровому варіанті, відсутність необхідного затратного роздруковування опитувальників. Особливо варто відмітити відсутність впливу на респондента, що підвищує надійність отриманої інформації. Важливим є достовірність отриманих відповідей.

Враховуючи необхідність акцентування уваги молодого покоління щодо важливості збереження здоров'я шляхом простих організаційних моментів у дотриманні власного розпорядку дня (організація навчання, побуту, харчування, режиму, фізичної активності, відсутність шкідливих звичок), дотримання інформаційної гігієни, формування цілей у власному розвитку та орієнтація на їх досягнення, варто здійснювати моніторинг ментального здоров'я майбутніх медиків, що здобувають освіту у ВНМУ ім. М. І. Пирогова, з подальшою орієнтацією на подолання виявлених дисфункцій та навчання дієвим методам самокорекції, зверненням за фаховою допомогою у випадку потреби.

Очередько О.М., Орлова Н.М., Ткаченко О.В., Паламар І.В.

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ДАШБОРДІВ НСЗУ ПРИ ВИКЛАДАННІ «СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ, ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

Сучасні студенти-медики належать до інформаційно орієнтованого покоління, яке виросло з мобільними девайсами у руках та опанувало цифрові технології раніше, ніж навчилося читати та писати. Дане покоління найкраще реагує на візуальну інформацію та найбільш ефективно вчиться за допомогою інтерактивних інструментів. Використання у педагогічному процесі цифрових технологій суттєво підвищує їх зацікавленість, дозволяє досягти вищого рівня вмотивованості, активності та успішності. Із урахуванням зазначених особливостей сучасної генерації студентів колектив кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я постійно шукає можливості удосконалення навчального процесу за рахунок розширення застосування цифрових технологій.

Однією з таких можливостей є використання у ході практичних занять із студентами інтерактивних дашбордів (аналітичних панелей) офіційного сайту Національної служби здоров'я України (НСЗУ) (<https://nszu.gov.ua>).

Зокрема, за допомогою дашборду «Електронна карта місць надання первинної медичної допомоги» (<https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/pmd-map>) можливо наочно візуалізувати мережу надавачів первинної медичної допомоги (ПМД) для кожної території, продемонструвати